

La cuina de la nova política municipalista

“¡Sí se puede!”, “¡Esa, esa, esa Colau alcaldesa!” s’escoltava el passat dissabte 13 de maig a la plaça de Sant Jaume, plena a vessar, mentre s’investia la flamant alcaldessa i exactivista Ada Colau. *Guanyem, Capgirem, Sumem, Movem, Canviem* són alguns dels noms i eslògans de partits i llistes de confluència que s’han vist durant les passades eleccions municipals i que ara han passat a governar alguns dels ajuntaments catalans. Els principals partits o plataformes que engloben aquestes candidatures són ICV, EUiA, Podem, Procés Constituent, Equo, Pirates i la CUP. No obstant això, no a tot arreu s’ha arribat a un acord entre totes aquestes forces declarades majoritàriament d’esquerres, essent ICV el principal impediment perquè la CUP s’incorporés a aquesta agrupació de partits. Al marge d’afiliacions ideològiques, tant a la societat civil com als experts, els sorprèn el nou sorgiment de partits i l’entesa que hi ha hagut entre ells per dur a terme nous projectes municipalistes que difereixen, de lluny, de les polítiques aplicades fins ara per les forces tradicionals com CiU, PSC i PP.

Aquest canvi s’ha materialitzat a Barcelona, a Madrid –ciutats on han triomfat els forts lideratges femenins d’Ada Colau i Manuela Carmena, respectivament-, a Saragossa, a Cadis o a València. La majoria de les noves forces que presideixen aquestes alcaldies es declaren hereves de l’explosió d’ansies de canvi que va significar el 15M i de totes aquelles plataformes civils que van néixer arrel del malestar amb la crisi i les polítiques de retallades i privatització. Una gran part de la població civil al no veure’s representada pels partits polítics va començar a sortir al carrer i a organitzar-se amb els seus veïns i veïnes per lluitar per una sanitat i educació públiques i de qualitat, per la manca d’habitatge assequible i l’abús dels desnonaments i per moltes altres causes que tant polítics, com bancs feien cas omís. “Ens governen d’esquenes” és una de les queixes que més s’ha escoltat en totes aquestes accions de protesta veïnal, una demanda que trasllueix la necessitat de fer una altra mena de política: una política feta des de la ciutadania i per uns polítics que només han d’exercir el seu paper de mers gestors i garantir els drets bàsics de les persones.

D’aquesta manera, entre l’estiu i el maig de 2014 diferents grups van impulsar diferents respostes polítiques municipalistes per ocupar les institucions.

Nos es pot negar que el sorgiment a la resta de l’estat de Podemos per a les eleccions europees va ser com una mena d’espurna que va motivar l’aparició de gran part de les diferents forces que avui componen el ventall de confluència política, com és el cas de *Guanyem* (després *Barcelona en Comú*) o *Ganemos* (després *Ahora*) Madrid. Pel que fa específicament a Catalunya, l’expansió i consolidació de la CUP i de Procés Constituent, al mateix temps que *Podem* han acabat desembocant en la resposta plural municipalista d’enguany.

Referent a aquest darrer punt, resulta molt aclaridor el vídeo titulat *‘Recetas Municipales, una conversación sobre el cuidado de las ciudades’* fet abans de la campanya electoral pel col·lectiu *Zemos98* amb l’objectiu de reflexionar sobre com la ciutadania està experimentant amb noves formes d’abordar les institucions. Al documental hi participen una sèrie d’activistes veïnals i d’agents implicats en la dinamització dels barris com la Gala Pin, activista de la *Plataforma d’Afectats per la Hipoteca* i ara regidora de Ciutat Vella, Pablo Carmona de la *Fundación de los Comunes* i conseller d’*Ahora Madrid* o el polèmic Guillermo Zapata del *Patio Maravillas* i part de l’equip d’*Ahora Madrid*, entre d’altres. L’enclavament del documental és la cuina, espai que esdevé una metàfora del que hauria ser la política municipal: una política de contacte i proximitat, d’embrutar-se les mans, de saber què es fa de menjar si algú es posa malalt, una política que com la cuina té la vida com a centre.

De moment, aquesta aposta de confluència és a l’àmbit urbà on ha tingut més ressò. No obstant això, molts apunten que l’efecte Barcelona i Madrid podria estendre’s a la resta de petits municipis i pobles de l’estat espanyol. Amb tot, encara hi ha un gran nombre de persones que identifiquen aquestes noves opcions polítiques amb un populisme que al final serà igual d’inoperant que els antics partits. Sigui com sigui, “pels seus fets els coneixereu”, tal i com diu la frase feta, i l’entrada d’aquest canvi polític a les institucions municipals serà la millor prova per saber si tot això va de veritat.

